

REFERAT Økonomiudvalget 2018-2021 d. 06-02-2019

Mødedato Onsdag d. 06. februar 2019 kl. 12:00

Mødested Rådhuset, Rådhusstorvet, Det grønne værelse

Indholdsfortegnelse

Plan for fremtidig forsyningssikkerhed i Energnist..... 3

Punkt 42: Plan for fremtidig forsyningssikkerhed i Energnist

07.04.00-P00-1-14

Resume

Energnist I/S, som Vejle Kommune er medejer af, ejer to affaldsforbrændingsanlæg beliggende i henholdsvis Kolding og Esbjerg. Selskabet har kapacitetsmangel, der ifølge selskabets plan for fremtidig forsyningssikkerhed blandt andet søges løst ved køb af en ejerandel i Maabjerg Energy Center – BioHeat & Power A/S (MEC-BHP) i Holstebro og samtidig indgåelse af en leveringsaftale vedr. affald fra Energnist til forbrænding på Maabjergværket. Der planlægges køb af en ejerandel, som giver adgang til påberåbelse af den udbudsretlige, udvidede, in-house-regel. Dette er en forudsætning for, at Energnist kan afsætte affald til MEC-BHP uden forudgående udbud. Det planlagte køb af ejerandel i MEC-BHP kræver en ændring af § 5.3 i Energnists vedtægter, samt ejerkommunernes godkendelse af den konkrete aftale. Energnist anmoder om godkendelse af vedtægtsændringen; godkendelse af køb af ejerandel i MEC-BHP; samt godkendelse af selskabets overordnede plan for fremtidig forsyningssikkerhed. Anmodningerne fremlægges her sammen med forvaltningens bemærkninger og anbefalinger.

Sagsfremstilling

Baggrund

Vejle Kommune er sammen med 15 andre kommuner interessenter i det fællekommunale § 60-selskab Energnist I/S. Energnist blev stiftet den 1. januar 2015 som resultat af en fusion mellem TAS I/S og L90. Vejle Kommune var medejer af begge disse selskaber.

Energnist har den 26. november 2018, på baggrund af sit arbejde med at planlægge sikringen af den fremtidige forsyningssikkerhed, anmodet ejerkommunerne om fremlæggelse af tre punkter til politisk godkendelse.

Energnists overordnede udfordring er mangel på forbrændingskapacitet. Selskabet er allerede nu i en situation, hvor større mængder affald gennem udbud er afsat til forbrænding på andre anlæg. Da den ældste ovnlinje på værket i Kolding desuden forventes at være udtjent i løbet af få år samtidig med, at prognoserne viser fortsat stigende mængder forbrændingsegnet affald, vil problemet med kapacitetsmanglen vokse yderligere over de kommende år.

Energnist har i samarbejde med en række eksterne rådgivere (på det seneste navnlig Rambøll) opstillet en plan med forskellige løsningsmodeller til at løse kapacitetsproblemet. Planen har i løbet af 2018 været forelagt ejerkommunerne til kommentering og teknisk høring.

Som det vil fremgå i det følgende, består flere af løsningsmodellerne i, at selskabet udvider sin egen forbrændingskapacitet – enten gennem udbygning af det eksisterende værk i Esbjerg eller ved opførelse af et helt nyt affaldsforbrændingsanlæg i Herning/Ikast-området. Imidlertid har Energistyrelsen ved sin afgørelse af 13. september 2018 meddelt Energnist, at der ikke gives godkendelse til etablering af ny forbrændingskapacitet. Dermed er selskabet afskåret fra at realisere disse løsningsmodeller. Energnist fastholder dog indtil videre at lade disse modeller indgå i den plan, som her er fremlagt til godkendelse.

Hovedpunkterne i Energnists plan

Helt overordnet skal Energnist forstærket eje og drive forbrændingsanlæg med henblik på forbrænding i eget regi af både kommunalt affald og erhvervsaffald.

Løbende vil der ske afsætning på markedet af overskydende affaldsmængder samt fastlæggelse af levetidsforlængelse af egne forbrændingslinjer for derved at sikre balancen mellem mængde og kvalitet.

Den af Energnist udarbejdede plan anfører følgende prioritering af modellerne til sikring af tilstrækkelig forbrændingskapacitet:

PRIORITET 1: Forbrændingskapaciteten sikres via Maabjergværket ved Holstebro (MEC-BHP) samt ved etablering af ny, tilpasset forbrændingskapacitet i Esbjerg.

PRIORITET 2: Forbrændingskapaciteten sikres ved etablering af ny affaldsforbrændingslinje i Esbjerg.

PRIORITET 3: Forbrændingskapaciteten søges sikret ved afklaring af mulighed for etablering af nyt affaldsforbrændingsanlæg ved Herning/Ikast (efter Energnists vurdering forventet mulig fra 2027).

Varmeafsætning er et afgørende forhold for mulighederne for forbrænding af affald. Derfor skal udviklingen af de relevante varmemarkeder løbende afdækkes.

Alternativer til MEC-BHP vil også være en mulighed, ligesom fortsat drift af den ældste ovnlinje i Kolding (linje 2) medtages i den fremtidige planlægning efter 2023.

Energernists anmodning om beslutninger i ejerkommunerne

Energernist har i sin henvendelse til ejerkommunerne anmodet om, at disse træffer følgende beslutninger (se bilag 11 for Energernists samlede forslag til fremstilling i ejerkommunerne):

”At Energernist vedtægternes af xx/xx-20xx punkt 3.5 ændres til:

”Interessentskabet kan helt eller delvist varetage de i pkt. 3.1.1 – 3.3 nævnte aktiviteter via helt eller delvist ejede kapitalselskaber. Interessentskabet kan endvidere eje andele i kapitalselskaber, hvis formål i overvejende grad består i at udføre serviceaktiviteter for de kommunalt ejede affaldsselskaber, som er medejere heraf. Der skal til enhver tid være en rimelig sammenhæng mellem ejerande, investeret kapital og den mængde serviceopgaver, som sådanne selskaber udfører for interessentskabet, eller med interessentskabet koncernforbundne selskaber.” (benævnes at-punkt 1 nedenfor)

At Energernist i henhold til selskabets vedtægter punkt 10.7, kan indgå et længerevarende strategisk samarbejde med Maabjerg Energy Center – BioHeat & Power A/S via køb af kapitalandele. (benævnes at-punkt 2 nedenfor)

At ”Plan for sikring af fremtidig forsyningssikkerhed i Energernist” godkendes.” (benævnes at-punkt 3 nedenfor)

Forvaltningens vurdering og anbefalinger

ENERGNISTS AT-PUNKT 1: Forvaltningen anbefaler at godkende den foreslåede vedtægtsændring i Energernist. Der er sket en grundig afdækning af manglen på forbrændingskapacitet i selskabet, og der er behov for løsninger på dette. Ifølge Rambølls redegørelse (bilag 3), ville den optimale løsningsmodel set fra Energernists perspektiv (efter Rambølls vurdering) være en udbygning af forbrændingskapaciteten i Esbjerg. Dette er imidlertid ikke muligt på grund af Energistyrelsens afgørelse (bilag 7), og det vurderes derfor hensigtsmæssigt at åbne for muligheden for erhvervelse af en ejerandel i MHC-BHP med henblik på samtidig indgåelse af en leveringsaftale. Den foreslåede vedtægtsændring er nødvendig, da § 3.5 i sin nuværende form kun giver adgang til 100 % ejerskab af et selskab som MHC-BHP, mens formålet i den aktuelle situation alene begrundes køb af en mindre ejerandel. Derfor er det hensigtsmæssigt, at § 3.5 ændres således, at der bliver vedtægtsmæssig hjemmel til erhvervelse af delejerskab.

ENERGNISTS AT-PUNKT 2: Forvaltningen anbefaler at godkende, at Energernist i henhold til vedtægternes § 10.7 kan indgå et længerevarende, strategisk samarbejde med MEC-BHP via køb af de kapitalandele, som er nødvendige i relation til den udvidede in-house-regel.

Det fremgår af det advokatnotat, som er udarbejdet af DLA Piper (bilag 9), at det er en forudsætning for købet af ejerandele, at kraftvarmeproduktionsvirksomheden forinden er udskilt i MHC-BHP. Forvaltningens anbefaling forudsætter, at dette er opfyldt, inden der indgås aftale.

Det er væsentligt, at der foretages en nøje vurdering af, om den konkrete aftale opfylder de ovennævnte forudsætninger. Forvaltningen har derfor vurderet det som væsentligt, at selskabet hos ekstern advokat får udarbejdet en konkret, juridisk redegørelse, som bekræfter, at aftalegrundlaget opfylder ovennævnte forudsætninger. Notatet fra DLA Piper redegør for de overordnede rammer, men når der foreligger et konkret og udspecificeret forhandlingsresultat om erhvervelse af ejerandel i MHC-BHP, skal dette vurderes, inden der indgås bindende aftale. Da DLA Piper allerede har været dybt involveret i processen og fortsat vil fungere som rådgiver for MHC Holding, skal den her omtalte advokattvurdering ikke foretages af DLA Piper. Der er behov for en uvildig vurdering af en rådgiver, som ikke allerede har vurderet på forholdene, og som ikke er hyret til at varetage den anden aftaleparts interesser. Forvaltningen har forelagt ovenstående for direktør i Energernist Poul Kristensen, som har sendt en skriftlig bekræftelse (bilag 13) på, at Energernist vil få ekstern rådgivning i aftaleprocessen (herunder også en juridisk vurdering af aftalegrundlaget), og at denne rådgivning ikke vil blive leveret af DLA Piper.

ENERGNISTS AT-PUNKT 3: Forvaltningen anbefaler, at ”Plan for sikring af fremtidig forsyningssikkerhed i Energernist” ikke godkendes på nuværende tidspunkt og i sin nuværende form.

Forvaltningen anbefaler, at der udarbejdes en plan, som forholder sig mere klart og sikkert til rammevilkårene for forbrændingskapacitet, inden den forelægges for ejerkommunerne til godkendelse.

Det forekommer således ikke indlysende, at Energernist i vid udstrækning baserer sin fremtidsplan på løsninger, som i henhold til Energistyrelsens afgørelse (bilag 7) ikke kan realiseres. Når selskabet fremlægger en plan, der er så konkretiseret, at den ønskes godkendt i ejerkommunerne, bør den forholde sig til, hvad der faktisk kan realiseres inden for de gældende, retlige rammer.

Bilagsmateriale

Sammen med sit forslag til sagsfremstilling (herunder anmodning om beslutninger) har Energnist fremsendt en række bilag med baggrundsmateriale. Disse bilag er også vedlagt denne sag (se bilagsliste nedenfor).

Da forvaltningen, som det fremgår, har valgt at skrive nærværende sagsfremstilling uafhængigt af forslaget fra Energnist, indgår Energnists samlede forslag til sagsfremstilling i bilagsmaterialet til orientering (bilag 11).

Sagens videre forløb

Sagen skal behandles i Økonomiudvalget og Byrådet.

Historik

Teknik- og Miljødirektøren indstiller, 4. februar 2019, pkt. 9:

at udvalget anbefaler byrådet at godkende, at § 3.5 i Energnists vedtægter ændres, således at bestemmelsen får følgende ordlyd:

”Interessentskabet kan helt eller delvist varetage de i pkt. 3.1.1-3.3 nævnte aktiviteter via helt eller delvist ejede kapitalselskaber. Interessentskabet kan endvidere eje andele i kapitalselskaber, hvis formål i overvejende grad består i at udføre serviceaktiviteter for de kommunalt ejede affaldsselskaber, som er medejere heraf. Der skal til enhver tid være en rimelig sammenhæng mellem ejerandel, investeret kapital og den mængde serviceopgaver, som sådanne selskaber udfører for interessentskabet, eller med interessentskabet koncernforbundne selskaber.”,

at udvalget anbefaler byrådet at godkende, at Energnist i henhold til selskabets vedtægter punkt 10.7, kan indgå et længerevarende strategisk samarbejde med Maabjerg Energy Center – BioHeat & Power A/S via køb af kapitalandele, at udvalget anbefaler byrådet at afvise godkendelse af Energnists plan for fremtidig forsyningssikkerhed, og at udvalget anbefaler byrådet at instruere Vejle Kommunes medlem af repræsentantskabet i Energnist om at stemme i overensstemmelse med ovenstående beslutninger ved det ekstraordinære repræsentantskabsmøde i Energnist den 26. februar 2019.

Natur- og Miljøudvalget, 4. februar 2019, pkt. 9:

Anbefalet.

Beslutning

Anbefales.

Fraværende: Per Olesen og Kenneth Fredslund Petersen.

Bilag

Bilag nr. 1 - Bestyrelsens anbefalinger og anmodninger

Bilag nr. 2 - Forsyningssikkerhed for energiuudnyttelse af affald i Energnists opland - marts 2018

Bilag nr. 3 - Rambøll - Scenarie analyse for fremtidig forbrændingskapacitet - august 2018

Bilag nr. 4 - Rambøll - Tilstandsvurdering af ovn 2, Energnist Kolding - august 2018

Bilag nr. 5 - Rambøll - Beslutningsgrundlag for ny affaldsline - maj 2018

Bilag nr. 6 - Høringsbrev – opfølgning på spørgemøde

Bilag nr. 7 - Energistyrelsens afgørelse

Bilag nr. 8 - Notat vedr. liberalisering af affaldsenergisektoren

Bilag nr. 9 - DLA Piper notat af 2. nov. 2018 om vedtægtsændring

Bilag nr. 10 - Energnist vedtægter af 05. april 2016

Bilag nr. 11 - Den kommunale sagsbehandling - forslag til sagsfremstilling

Bilag nr. 12 - Notat vedr. ejerkommunernes hæftelse

Bilag nr. 13 - Notat fra Energnist - MEC-BHP - advokatroller